

SV17

Franz Schubert
FRANZ SCHUBERT
1797 - 1828

12

CRISTOPH PRÉGARDIEN, tenor
MALCOLM MARTINEAU, piano
DISSABTE 26 D'AGOST, 21:30 h

Winterreise, D. 911, de Franz Schubert (1827)

Gute Nacht
Die Wetterfahne
Gefror'ne Tränen
Erstarrung
Der Lindenbaum
Wasserflut
Auf dem Flusse
Rückblick
Irrlicht
Rast
Frühlingstraum
Einsamkeit
Die Post
Der greise Kopf
Die Krähe
Letzte Hoffnung
Im Dorfe
Der stürmische Morgen
Täuschung
Der Wegweiser
Das Wirtshaus
Mut
Die Nebensonnen
Der Leiermann

SCHUBERTÍADA
VILABERTRAN
25 ANYS

17.03. – 21.04.18 internationales musikfestival heidelberger frühling

»NEULAND.LIED«

De dijous 12 a diumenge 15 d'abril de 2018

Aquest festival de *lied* inclòs a la *Heidelberger Frühling* és únic en el panorama musical alemany: un espai obert a noves idees, un laboratori per al futur del *lied*. Als recitals de format tradicional amb cantants d'excepció com Mark Padmore s'hi afegeixen en l'edició del 2018 programes fascinants amb els cicles més coneguts de 1840, el *Liederjahr* de Robert Schumann: en un concert escenificat, *Dichterliebe* compartirà espai amb un cicle de temàtica amorosa del segle XXI; en un concert sobre l'efímer es trobaran *Frauen-Liebe und Leben* i música antiga anglesa; el *Liederkreis*, op. 39 serà interpretat amb improvisacions vocals, i *lieder* de Schumann en estil antic dialogaran amb Johann Sebastian Bach... El viatge a Heidelberg, la ciutat del *lied*, és una expedició per a persones curioses!

El programa es publicarà a l'octubre. Reserveu-lo ara a www.heidelberger-fruehling.de i el rebreu de franc a casa vostra.

CRISTOPH PRÉGARDIEN

Precís control vocal, dicció clara, musicalitat intel·ligent i l'habilitat d'arribar al cor amb tot el que canta assegura a Christoph Prégardien un lloc entre els més importants tenors lírics del món. Especialment apreciat com a cantant de *lied*, se l'ha escoltat aquesta temporada al Wigmore Hall de Londres, Casa da Música de Porto, Aula Magna a Roma, Philharmonic Hall a Varsòvia, Concertgebouw de Amsterdam, Konzerthaus de Berlin, el nou Musikforum Ruhr a Bochum i la Kölner Philharmonie. Actuarà també a

Hohenems, Oxford Lieder Festival, Wimbledon International Festival i Dresden Music Festival. Actua regularment amb orquestres de tot el món, incloent-hi les Filharmòniques de Viena i Berlin, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Baviera, l'Orquestra del Concertgebouw d'Amsterdam, Staatskapelle Dresden o la Gewandhausorchester Leipzig. El seu ampli repertori orquestral inclou els grans oratoris barrocs, clàssics i romàntics, així com obres del segle XVII (Monteverdi, Purcell, Schütz) i del XX (Britten, Killmayer, Rihm, Stravinsky).

Christoph Prégardien va debutar a la Schubertíada a Vilabertran l'any 1994 i enguany hi participa per sisena vegada.

MALCOLM MARTINEAU

Nascut a Edimburg, estudia al S. Catharine's College i al Royal College of Music. Reconegut com un dels grans acompanyants de piano de la seva generació, ha treballat amb la majoria dels cantants de *lied* més importants del món. Ha presentat en St. Johns Smith Square totes les cançons de Debussy i Poulenc, en el Wigmore Hall les obres de Britten i al Festival d'Edimburg la sèrie completa dels *lieder* de Wolf. Ha actuat als auditoris i festivals més importants d'Europa, així com al Carnegie Hall i l'Alice Tully de Nova York i l'Òpera de Sidney. Els seus nombrosos

enregistraments inclouen la integral de cançons de Fauré i Poulenc. El 2004 va ser anomenat Doctor Honoris Causa per la Reial Acadèmia Escocesa de Música i Art Dramàtic i en 2009 Pianista Acompanyant Internacional. El 2011 va ser el director artístic del Festival de *Lieder* de Leeds.

Malcolm Martineau va debutar a la Schubertíada a Vilabertran l'any 1995, hi tornà el 2015 i enguany hi participa per tercera vegada.

Franz Schubert (1797 - 1828)

El *Viatge d'hivern* és una obra en la qual trobem molts dels motius del Romanticisme. Dos dels més significatius són ja a la primera cançó, *Gute Nacht*: el caminant (el *wanderer*) i l'amor. L'amor és un tema universal i atemporal en l'art, que en el Romanticisme s'entén com el sentiment que més condiciona la vida, fins el punt que sense amor no hi ha vida. A *Winterreise*, el desengany amorós empeny un home a fer camí, el converteix en el *wanderer* que vagarà durant vint-i-quatre lieder fins a arribar a un destí que no sabem ben bé quin és.

Un altre motiu present a tot el cicle és el *sehnsucht*, en diverses formes. Durant la primera meitat del cicle, predomina l'enyorança: a cançons com *Der Lindenbaum*, *Rückblick* o *Frühlingstraum*, el caminant mira cap enrera, cap el que ha perdut. A partir de *Die Post* només mirarà endavant, però això no l'alliberarà del *sehnsucht*; ara el seu desfici serà més inconcret i quan es concreti serà en la mort: a *Die Krähe*, *Der Greise Kopf* o *Das Wirthaus* trobem el *todessehnsucht*, la fascinació per una mort que en aquest cas no acabarà d'arribar.

Sens dubte, la natura és un altre dels motius del Romanticisme que condiciona tot el viatge, una natura sovint agressiva en ple hivern. El glaç a *Gefro'ne Tränen*, la neu a *Erstarrung*, el riu a *Auf dem Flusse*, el foc follet a *Irrlicht*, els parhelsis a *Die Nebensonnen* o la tempesta a *Der stürmische Morgen* són els miralls on es reflecteixen els sentiments del caminant. Finalment, un altre dels motius que més marca el cicle és l'individualisme. El caminant defuig la companyia; a *Im Dorfe*, *Täuschung* o *Der Wegweiser* s'allunya d'una societat que ja no sent com a seva. Només quan troba algú tan alienat com ell mateix, *Der Leiermann*, s'hi acosta.

Si Wilhelm Müller va integrar amb tanta saviesa aquests elements no va ser per un afortunat atzar sinó com a fruit de la seva experiència i el seu coneixement. Aquest poeta, nascut a Dessau el 1794, només tres anys abans que Franz Schubert, era un bon exponent d'un altre dels motius del Romanticisme, el *wanderlust*, la passió pel viatge; prou com per interrompre els seus estudis universitaris l'any 1813 per allistar-se a l'exèrcit prussià o, un cop titulat, formar part d'una expedició de recerca a Egipte el 1817 (una expedició que va quedar interrompuda per una epidèmia i Müller va convertir en un llarg viatge per Itàlia).

La seva trajectòria intel·lectual va ser àmplia. Era expert en les literatures clàssiques grega i romana (i, com Lord Byron, de qui va ser traductor i biògraf, va estar molt implicat en la revolució grega contra l'Imperi Otomà), en literatura anglesa (la de Lord Byron, és clar, i també la de Mary i Percy Shelley, Wordsworth, Blake, Coleridge o Keats) i en literatura alemanya (va ser l'editor de la *Biblioteca d'autors alemanys del segle XVII* i va freqüentar l'amistat de Goethe, Achim von Arnim o Ludwig Tieck). Avui dia amb prou feines si el coneixem com el

fosc poeta dels cicles de Schubert, però Heine i Tennyson van reconèixer la seva influència en llur obra; aquest breu currículum de Müller potser ens ajudarà a posar en context els versos de *Winterreise*, una obra massa complexa com per haver sorgit d'una improbable inspiració sobtada.

Segurament, després d'aquests poemes i dels de *La bella molinera*, els mots més famosos de Müller són els que va escriure al seu diari el 1815:

"No puc tocar ni cantar i, tot i així, quan faig poesia, d'alguna manera toco i canto. Tant de bo pogués fer-ne les melodies, les meves cançons agradarien més que no ara. Tinguem confiança, però! Potser podrem trobar una ànima afí, que senti la melodia en les paraules i me les retorni!"

El poeta va tenir ocasió d'agrair a diversos compositors que musiquessin els seus poemes, però no va arribar a saber que a Viena una *ànima afí* havia escrit dos cicles que el farien cèlebre; Wilhelm Müller va morir mentre dormia el 30 de setembre de 1827, quan Franz Schubert devia estar enllestint la segona part de *Winterreise*.

Schubert va dir d'aquestes cançons que eren les que més s'estimava. També va dir-ne que eren esgarrifoses i, certament, costa de dir que *Winterreise* sigui una obra bella, com costa de dir-ho de *La Iliada* o de *Saturn devorant un fill*. No eren cançons que es poguessin interpretar ni tan sols als salons més cultes i sofisticats, prou que ho sabia Schubert, i encara menys a les reunions més intranscendents (en canvi, sí que es van editar; quan Schubert va morir, un any més tard de completar el cicle, estava corregint-ne les proves). Els cicles de cançons no van començar a interpretar-se complets en concert fins trenta anys després de la mort de Schubert, però així com *Die schöne Müllerin* va ser un gran èxit del baríton Julius Stockhausen, l'impulsor d'aquesta extravagant iniciativa, encara hauria de passar molt de temps abans que *Winterreise* no triomfés, coincidint aproximadament amb el centenari de la mort del compositor.

Avui dia continua sent una obra colpidora, per més que l'haguem escoltat un munt de cops (i si per ventura hi ha algú entre el públic que l'escolti avui per primer cop, que sàpiga que despertarà alguna espurna d'enveja). El caminant ens descriu el seu patiment amb tanta sinceritat, amb tanta cruessa, que els oients ens podem arribar a sentir violents com a observadors. El caminant vol fer camí sol, ell mateix es defineix a *Die Wetterfahne* com un fugitiu, però no pot evitar que els oients l'acompanyem i el compadim; literalment, que patim amb ell. No sembla que tinguem gaire més opcions: o bé triem gaudir de *Winterreise* des d'una perspectiva purament musical o bé ens hi impliquem emocionalment.

Més enllà del seu context romàntic, el que ens captiva del cicle als oients del segle XXI és la humanitat del retrat d'aquest home tan perdut i torturat ara com llavors. Com sol passar amb els clàssics, *Winterreise* transcendeix el seu temps i arriba fins els nostres absolutament vigent; nota a nota, continua fent-nos preguntes.

FRANZ SCHUBERT (1797 - 1828)

WINTERREISE (Wilhelm Müller)

Gute Nacht

Fremd bin ich eingezogen,
Fremd zieh' ich wieder aus.
Der Mai war mir gewogen
Mit manchem Blumenstrauß.

Das Mädchen sprach von Liebe,
Die Mutter gar von Eh' –
Nun ist die Welt so trübe,
Der Weg gehüllt in Schnee.

Ich kann zu meiner Reisen
Nicht wählen mit der Zeit:
Muß selbst den Weg mir weisen
In dieser Dunkelheit.

Es zieht ein Mondenschatten
Als mein Gefährte mit,
Und auf den weißen Matten
Such' ich des Wildes Tritt.

Was soll ich länger weilen,
Daß man mich trieb' hinaus?
Laß irre Hunde heulen
Vor ihres Herren Haus!

Die Liebe liebt das Wandern,
Gott hat sie so gemacht –
Von einem zu dem andern –
Fein Liebchen, gute Nacht.

Will dich im Traum nicht stören,
Wär' Schad' um deine Ruh',
Sollst meinen Tritt nicht hören –
Sacht, sacht die Türe zu!

Schreib' im Vorübergehen
An's Tor dir gute Nacht,
Damit du mögest sehen,
An dich hab' ich gedacht.

Die Wetterfahne

Der Wind spielt mit der Wetterfahne
Auf meines schönen Liebchens Haus.
Da dacht' ich schon in meinem Wahne,
Sie pfiff' den armen Flüchtling aus.

VIATGE D'HIVERN

La nit

Jo, foraster arribava
i foraster me'n vaig.
El maig em beneïa
amb mil ramells de flors.

D'amor parlà la noia,
la mare, de casar;
el món és ara ombrívol,
tots els camins, nevats.

No puc de la partença
ni decidir el moment:
em cal trobar la via
endins de la foscor.

Una ombra, al clar de lluna,
és l'únic company meu,
i per les prades clares
rastrejo els animals.

Per què esperar a marxar-ne,
si em fan fugir d'aquí?
Que lladrin tots els gossos
davant els seus portals.

L'amor és sempre erràtic,
Déu l'ha creat així;
doncs bé, de l'un a l'altre,
bonica, bona nit.

No torbaré el teu somni,
que et vull guardar el repòs.
No em sentiràs els passos,
ja tanco suaument!

T'escric damunt la porta,
quan surto: "Bona nit",
per tal que puguis veure
que encara penso en tu.

El penell

El vent amb el penell s'esplaia
a casa de la meva amor,
i jo, en el meu deliri, penso
que es riu del pobre fugitiu.

TEXTOS

Er hätt' es eher bemerken sollen,
Des Hauses aufgestecktes Schild,
So hätt' er nimmer suchen wollen
Im Haus ein treues Frauenbild.

Der Wind spielt drinnen mit den Herzen,
Wie auf dem Dach, nur nicht so laut.
Was fragen sie nach meinen Schmerzen?
Ihr Kind ist eine reiche Braut.

Gefrorene Tränen

Gefrorene Tropfen fallen
Von meinen Wangen ab:
Ob es mir denn entgangen,
Daß ich geweinet hab'?

Ei Tränen, meine Tränen,
Und seid ihr gar so lau,
Daß ihr erstarrt zu Eise,
Wie kühler Morgentau?

Und dringt doch aus der Quelle
Der Brust so glühend heiß,
Als wolltet ihr zerschmelzen
Des ganzen Winters Eis.

Erstarrung

Ich such' im Schnee vergebens
Nach ihrer Tritte Spur,
Wo sie an meinem Arme
Durchstrich die grüne Flur.

Ich will den Boden küssen,
Durchdringen Eis und Schnee
Mit meinen heißen Tränen,
Bis ich die Erde seh'.

Wo find' ich eine Blüte,
Wo find' ich grünes Gras?
Die Blumen sind erstorben,
Der Rasen sieht so blaß.

Soll denn kein Angedenken
Ich nehmen mit von hier?
Wenn meine Schmerzen schweigen,
Wer sagt mir dann von ihr?

Mein Herz ist wie erstorben,
Kalt start ihr Bild darin:
Schmilzt je das Herz mir wieder,
Fließt auch ihr Bild dahin.

Abans l'hauria hagut d'entendre,
el signe aquest al seu casal!
No hauria així cregut trobar-hi
cap dona d'esperit fidel.

El vent juga amb els cors, a dintre,
com al teulat, bé que menys fort.
A ells què els fan les meves penes?
La filla és un molt bon partit.

Llàgrimes glaçades

Les llàgrimes glaçades
em van galtes avall:
¿pot ser, sense adonar-me'n,
que hagi plorat del cert?

Llàgrimes meves, llàgrimes,
¿tan tèbies sou, així,
que us congeleu senceres
com al matí el rou fred?

I amb tot, brolleu tan càlides
del bullidor del cor
com si volguéssiu fondre
el glaç de tot l'hivern!

Enravenament

En va a la neu hi busco
les traces del seu pas,
quan de bracet anava
amb mi pels prats gemats.

Jo vull besar la terra,
obrir la neu i el glaç
amb els meus plors fogosos,
que es vegi el terror viu.

On trobaré herba verda,
on trobaré una flor?
Les flors són totes mortes,
l'herbei emmusteït.

D'aquí no haig d'endur-me'n
el més petit record?
Qui em parlarà, doncs, d'ella
quan callin els meus mals?

Dins el meu cor tot rígid
hi ha el seu retrat, glaçat;
si mai el cor ve a fondre's,
també ho farà el retrat.

TEXTOS

Der Lindenbaum

Am Brunnen vor dem Tore,
Da steht ein Lindenbaum;
Ich träumt' in seinem Schatten
So manchen süßen Traum.

Ich schnitt in seine Rinde
So manches liebe Wort;
Es zog in Freud' und Leide
Zu ihm mich immer fort.

Ich mußst' auch heute wandern
Vorbei in tiefer Nacht,
Da hab' ich noch im Dunkel
Die Augen zugemacht.

Und seine Zweige rauschten,
Als riefen sie mir zu:
Komm her zu mir, Geselle,
Hier findest du deine Ruh'!

Die kalten Winde bliesen
Mir grad' in's Angesicht,
Der Hut flog mir vom Kopfe,
Ich wendete mich nicht.

Nun bin ich manche Stunde
Entfernt von jenem Ort,
Und immer hör' ich's rauschen:
Du fändest Ruhe dort!

Wasserflut

Manche Trän' aus meinen Augen
Ist gefallen in den Schnee:
Seine kalten Flocken saugen
Durstig ein das heiße Weh.

Wenn die Gräser sprossen wollen,
Weht daher ein lauer Wind,
Und das Eis zerspringt in Schollen,
Und der weiche Schnee zerrinnt.

Schnee, du weißt von meinem Sehnen;
Sag', wohin doch geht dein Lauf?
Folge nach nur meinen Tränen,
Nimmt dich bald das Bächlein auf.

Wirst mit ihm die Stadt durchziehen,
Muntre Straßen ein und aus;
Fühlst du meine Tränen glühen,
Da ist meiner Liebsten Haus.

El til·ler

Al pou, davant el porxo,
es dreça un gran til·ler;
hi he fet, a la seva ombra,
molts somnis exquisits.

Hi he inscrit, damunt l'escorça,
tantes raons d'amor!
En dol o en alegria,
tothora l'he buscat.

M'ha convingut passar-hi
quan era negra nit,
i fins en la tenebra
he clos encara els ulls.

Les branques fressejaven
com si em volguessin dir:
"Vine, company, acosta't,
aquí hi ha el teu repòs."

El vent glaçat bufava
de dret contra el meu front,
i el cap em desguarnia
i jo ni m'he girat.

Sóc ara a moltes hores
enllà d'aquell indret,
però jo el sento encara:
"Ençà hi ha el teu repòs."

Torrent

Moltes llàgrimes del rostre
m'han caigut damunt la neu:
tenen set les volves fredes
d'absorbir el meu dol ardent.

En voler rebrotar l'herba,
bufarà un vent més suau,
mentre el glaç s'obrirà a trossos
i la neu es desfarà.

Neu, que em saps tant la recança,
digues, on et du el corrent?
Just segueix les meves llàgrimes
i el torrent t'acollirà.

Passaràs amb ell el poble,
pels carrers atrafegats;
si l'ardor sents de les llàgrimes,
casa d'ella ja has trobat.

TEXTOS

Auf dem Flusse

Der du so lustig rauschtest,
Du heller, wilder Fluß,
Wie still bist du geworden,
Gibst keinen Scheidegruß.

Mit harter, starrer Rinde
Hast du dich überdeckt,
Liegst kalt und unbeweglich
Im Sande ausgestreckt.

In deine Decke grab' ich
Mit einem spitzen Stein
Den Namen meiner Liebsten
Und Stund' und Tag hinein:

Den Tag des ersten Grußes,
Den Tag, an dem ich ging,
Um Nam' und Zahlen windet
Sich ein zerbrochener Ring.

Mein Herz, in diesem Bache
Erkennst du nun dein Bild?
Ob's unter seiner Rinde
Wohl auch so reißennd schwillt?

Rückblick

Es brennt mir unter beiden Sohlen,
Tret' ich auch schon auf Eis und Schnee,
Ich möcht' nicht wieder Atem holen,
Bis ich nicht mehr die Türme seh'.

Hab' mich an jeden Stein gestoßen,
So eilt' ich zu der Stadt hinaus;
Die Krähen warfen Bäll' und Schloßen
Auf meinen Hut von jedem Haus.

Wie anders hast du mich empfangen,
Du Stadt der Unbeständigkeit!
An deinen blanken Fenstern sangen
Die Lerch' und Nachtigall im Streit.

Die runden Lindenbäume blühten,
Die klaren Rinnen rauschten hell,
Und ach, zwei Mädchenaugen glühten! –
Da war's geschehn um dich, Gesell!

Kommt mir der Tag in die Gedanken,
Möcht' ich noch einmal rückwärts sehn,
Möcht' ich zurücke wieder wanken,
Vor ihrem Hause stille stehn.

Al riu

Tu que amb tant goig baixaves,
riu transparent i brau,
que taciturn et tornes
que ja ni dius adéu!

Amb una crosta dura
t'has recobert sencer,
i jeus fredós i immòbil
estès sobre l'areny.

Al teu damunt gravava
amb un cantell de roc
el nom de l'estimada
i el dia i el minut.

El dia que ens trobàrem
i el que me'n vaig anar.
I entorn de nom i xifres,
un sol anell romput.

Cor meu, en aquesta aigua
no hi veus el teu retrat?
No et bull sota l'escorça
un riu també revolt?

Mirada enrere

Quina cremor sota les soles,
malgrat que petjo neu i glaç;
però no vull l'alè reprendre
si encara veig torres i murs.

He ensopegat amb cada pedra,
fugint de cop de la ciutat;
les gralles em tiraven boles
de glaç i neu, des dels teulats.

Que diferent tu m'acolliés,
ciutat de la infidelitat!
A les finestres hi cantaven,
amb força, alosa i rossinyol.

Florien els til·lers espessos,
fluïen clars els rierols,
i ah, uns ulls de noia resplendien!
Ja estaves ben perdut, amic.

Quan em recordo d'aquell dia,
voldria girar els ulls de nou,
i tornar enrere, fent tentines,
i restar, mut, al seu portal.

TEXTOS

Irrlicht

In die tiefsten Felsengründe
Lockte mich ein Irrlicht hin:
Wie ich einen Ausgang finde
Liegt nicht schwer mir in dem Sinn.

Bin gewohnt das Irregehen,
'S führt ja jeder Weg zum Ziel:
Unsre Freuden, unsre Leiden,
Alles eines Irrlichts Spiel!

Durch des Bergstroms trockne Rinnen
Wind' ich ruhig mich hinab –
Jeder Strom wird's Meer gewinnen,
Jedes Leiden auch sein Grab.

Rast

Nun merk' ich erst, wie müd' ich bin,
Da ich zur Ruh' mich lege;
Das Wandern hielt mich munter hin
Auf unwirtbarem Wege.

Die Füße frugen nicht nach Rast,
Es war zu kalt zum Stehen,
Der Rücken fühlte keine Last,
Der Sturm half fort mich wehen.

In eines Köhlers engem Haus
Hab' Obdach ich gefunden;
Doch meine Glieder ruhn nicht aus:
So brennen ihre Wunden.

Auch du, mein Herz, in Kampf und Sturm
So wild und so verwegen,
Fühlst in der Still' erst deinen Wurm
Mit heißem Stich sich regen!

Foc follet

Al més fondo avenc dels cingles
m'ha estirat un foc follet:
com trobar-ne la sortida
no em turmenta el pensament.

No m'és nou l'errabundatge,
tot camí porta a una fi;
són els nostres goigs i penes
tots un joc de foc follet.

Pels reguers de la muntanya
baixaré sense neguit;
cada riu ateny l'abisme,
cada pena, el seu fossar.

Repòs

Just ara, en jeure a descansar,
em sento la fatiga;
vagar m'ha mantingut despert
al camí ral inhòspit.

Els peus no em deien d'aturar,
que el fred no hi ajudava;
l'esquena no sentia el pes,
el torb ja m'empenyia.

A l'aixopluc d'un carboner
trobava breu refugi;
però el meu cos no té descans,
li cremen les ferides.

Cor meu, tan aspre i tan audaç
al torb com a la lluita,
és en repòs que et sents fiblar
pel cuc ardent que et corca!

TEXTOS

Frühlings Traum

Ich träumte von bunten Blumen,
So wie sie wohl blühen im Mai,
Ich träumte von grünen Wiesen,
Von lustigem Vogelgeschrei.

Und als die Hähne krächten,
Da ward mein Auge wach;
Da war es kalt und finster,
Es schrieen die Raben vom Dach.

Doch an den Fensterscheiben
Wer malte die Blätter da?
Ihr lacht wohl über den Träumer,
Der Blumen im Winter sah?

Ich träumte von Lieb' um Liebe,
Von einer schönen Maid,
Von Herzen und von Küssen,
Von Wonne und Seligkeit.

Und als die Hähne krächten,
Da ward mein Herze wach;
Nun sitz' ich hier alleine
Und denke dem Traume nach.

Die Augen schließ' ich wieder,
Noch schlägt das Herz so warm.
Wann grünt ihr Blätter am Fenster?
Wann halt' ich mein Liebchen, im Arm?

Einsamkeit

Wie eine trübe Wolke
Durch heitre Lüfte geht,
Wenn in der Tanne Wipfel
Ein mattes Lüftchen weht:

So zieh' ich meine Straße
Dahin mit tragem Fuß,
Durch helles, frohes Leben,
Einsam und ohne Gruß.

Ach, daß die Luft so ruhig!
Ach, daß die Welt so licht!
Als noch die Stürme tobten,
War ich so elend nicht.

Somni de primavera

He somiat flors bigarrades,
com es desclouen en ser el maig;
he somiat prats ufanosos,
sonors d'alegres cants d'ocells.

I quan el gall cantava,
se m'han obert els ulls;
tot era fred i ombrívol,
i els corbs grillaven al teulat.

Qui dibuixava al vidre
aquestes fulles, doncs?
És que algú es riu de qui somia,
de qui a l'hivern veu flors?

He somiat amors felços,
i una noieta maca,
i també cors i besos,
i joia i voluptat.

I quan el gall cantava,
el cor s'ha desvetllat;
i ara repenso el somni,
aquí assegut, tot sol.

Acluco els ulls encara,
el cor batent molt fort.
Quan reviuereu, fulles dels vidres?
L'amada, quan l'abraçaré?

Solitud

Talment un ombriu núvol
travessa el cel serè
quan sobre l'aveteda
bufa un ventet lleuger,

així jo vaig fent via
i avanço, el pas cansat,
pels goigs tan clars del viure,
sol, sense ni un salut.

Ah, que tranquil és l'aire!
Ah, que esplendent el món!
Al pic de la tempesta
vaig ser menys infeliç.

TEXTOS

Die Post

Von der Straße her ein Posthorn klinget.
Was hat es, daß es so hoch aufspringt,
Mein Herz?

Die Post bringt keinen Brief für dich.
Was drängst du denn so wunderbarlich,
Mein Herz?

Nun ja, die Post kommt aus der Stadt,
Wo ich ein liebes Liebchen hatt',
Mein Herz!

Willst wohl einmal hinübersehn,
Und fragen, wie es dort mag gehn,
Mein Herz?

Der Greise Kopf

Der Reif hat einen weißen Schein
Mir über's Haar gestreuet.
Da glaubt' ich schon ein Greis zu sein,
Und hab' mich sehr gefreuet.

Doch bald ist er hinweggetaut,
Hab' wieder schwarze Haare,
Daß mir's vor meiner Jugend graut –
Wie weit noch bis zur Bahre!

Vom Abendrot zum Morgenlicht
Ward mancher Kopf zum Greise.
Wer glaubt's? Und meiner ward es nicht
Auf dieser ganzen Reise!

El correu

A fora corna el postilló;
què és això que et fa saltar,
cor meu?

No du cap carta per a tu;
què és això que et torba tant,
cor meu?

Sí, el postilló ve de l'indret
on una amada vaig tenir,
cor meu!

Vols arribar-t'hi i demanar
com continua tot allí,
cor meu?

Cabells blancs

El gebre amb un polsim de blanc
el cap m'enfarinava;
m'he afigurat que era ja vell
i jo n'he estat alegre.

Però aviat s'ha fos el tel
i el cap torna a ser negre.
Ah, quin enuig, la joventut,
que lluny que veig la tomba!

Entre el capvespre i el matí,
prou més d'un cap blanqueja.
I el meu, miracle!, no ho ha fet
en tot aquest viatge.

TEXTOS

Die Krähe

Eine Krähe war mit mir
Aus der Stadt gezogen,
Ist bis heute für und für
Um mein Haupt geflogen.

Krähe, wunderliches Tier,
Willst mich nicht verlassen?
Meinst wohl bald als Beute hier
Meinen Leib zu fassen?

Nun, es wird nicht weit mehr gehn
An dem Wanderstabe.
Krähe, laß mich endlich sehn
Treue bis zum Grabe!

La gralla

Una gralla em va seguir
en sortir de vila,
i em segueix encara avui,
per damunt rondant-me.

Gralla, gralla, estrany ocell,
no voldràs deixar-me?
Ja delegates el meu cos,
ja en faries presa?

Bah, el bastó de caminant
no em durà ja gaire.
Gralla, sigue'm almenys tu
fidel fins la tomba.

Letzte Hoffnung

Hie und da ist an den Bäumen
Manches bunte Blatt zu sehn,
Und ich bleibe vor den Bäumen
Oftmals in Gedanken stehn.

Schaue nach dem einen Blatte,
Hänge meine Hoffnung dran;
Spielt der Wind mit meinem Blatte,
Zittr' ich, was ich zittern kann.

Ach, und fällt das Blatt zu Boden,
Fällt mit ihm die Hoffnung ab,
Fall' ich selber mit zu Boden,
Wein' auf meiner Hoffnung Grab.

Última esperança

Escampades dalt dels arbres,
hi ha mil fulles de colors,
i sovint jo em miro els arbres,
enfundat en pensaments.

Fixo els ulls en una fulla,
l'esperança damunt seu;
si el vent ve a jugar amb la fulla,
tot jo em poso a tremolar.

Si la fulla cau a terra,
l'esperança cau també;
jo mateix ja caic a terra,
a plorar la doble mort.

TEXTOS

Im Dorfe

Es bellen die Hunde, es rasseln die Ketten.
Es schlafen die Menschen in ihren Betten,
Träumen sich manches, was sie nicht haben,
Tun sich im Guten und Argen erlaben;

Und morgen früh ist Alles zerflossen –
Je nun, sie haben ihr Teil genossen,
Und hoffen, was sie noch übrig ließen,
Doch wieder zu finden auf ihren Kissnen.

Bellt mich nur fort, ihr wachen Hunde,
Laßt mich nicht ruhn in der Schlummerstunde!
Ich bin zu Ende mit allen Träumen –
Was will ich unter den Schläfern säumen?

Der stürmische Morgen

Wie hat der Sturm zerrissen
Des Himmels graues Kleid!
Die Wolkenfetzen flattern
Umher in mattem Streit.

Und rote Feuerflammen
Ziehn zwischen ihnen hin.
Das nenn' ich einen Morgen
So recht nach meinem Sinn!

Mein Herz sieht an dem Himmel
Gemalt sein eignes Bild –
Es ist nichts als der Winter,
Der Winter kalt und wild.

Al poble

Lladrunyen els gossos, sonant les cadenes;
la gent ja descansen a les alcoves,
sempre somien el que no tenen,
del bé s'alegren, del mal no es planyen;

i l'endemà ja tot s'evapora.
Amb tot, fruien la part rebuda,
i esperen que allò que encara els falta
a les coixineres podran trobar-ho.

Lladreu-me fort, zelosos gossos,
no em deu repòs quan la gent descansen!
Faig creu i ratlla amb això dels somnis.
Jo què hi puc fer entre dorments mandrosos?

Matí de tempesta

Com el mal temps esqueixa
el gris mantell del cel!
Parracs de núvols vaguen
en fatigós combat.

I tot de flames roges
despunten entremig.
Aquest matí jo el trobo
just el que a mi m'escau!

El cor es veu la imatge
pintada al mig del cel.
Hivern, no hi ha altra cosa
que hivern salvatge i fred!

TEXTOS

Täuschung

Ein Licht tanzt freundlich vor mir her;
Ich folg' ihm nach die Kreuz und Quer;
Ich folg' ihm gern und seh's ihm an,
Daß es verlockt den Wandersmann.

Ach, wer wie ich so elend ist,
Gibt gern sich hin der bunten List,
Die hinter Eis und Nacht und Graus
Ihm weist ein helles, warmes Haus,
Und eine liebe Seele drin –
Nur Täuschung ist für mich Gewinn!

Der Wegweiser

Was vermeid' ich denn die Wege,
Wo die anderen Wanderer gehn,
Suche mir versteckte Stege
Durch verschneite Felsenhöhn?

Habe ja doch nichts begangen,
Daß ich Menschen sollte scheun –
Welch ein törichtes Verlangen
Treibt mich in die Wüstenein?

Weiser stehen auf den Wegen,
Weisen auf die Städte zu,
Und ich wandre sonder Maßen,
Ohne Ruh', und suche Ruh'.

Einen Weiser seh' ich stehen
Unverrückt vor meinem Blick;
Eine Straße muß ich gehen,
Die noch Keiner ging zurück.!

Miratge

Una claror em dansa al davant;
jo la segueixo aquí i allà;
hi vaig de grat, tot i saber
que sedueix el caminant.

Ah, l'home malaurat com jo
de grat es lliura a tal parany,
que enllà de gel i nit i por
li mostra un càlid aixopluc,
i una ànima amorosa a dins.
Tot un miratge, una il·lusió!

El senyal del camí

Per què evito jo les rutes
que fan altres caminants,
recercant secretes sendes
entre els rocs coberts de neu?

No he fet cap mala cosa
per fugir dels meus semblants.
Quin deler fora de mida
m'arrossega als erms deserts?

Hi ha senyals a les voreres
adreçant a les ciutats;
jo camino encara i sempre,
sense pau, buscant la pau.

Un senyal d'aquests s'aixeca,
implacable, davant meu.
He d'anar cap a una fita
d'on ningú no torna mai.

TEXTOS

Das Wirtsthaus

Auf einen Totenacker
Hat mich mein Weg gebracht.
Allhier will ich einkehren:
Hab' ich bei mir gedacht.

Ihr grünen Totenkränze
Könnt wohl die Zeichen sein,
Die müde Wandrer laden
In's kühle Wirtshaus ein.

Sind denn in diesem Hause
Die Kammern all' besetzt?
Bin matt zum Niedersinken
Bin tödlich schwer verletzt.

O unbarmherz'ge Schenke,
Doch weisest du mich ab?
Nun weiter denn, nur weiter,
Mein treuer Wanderstab!

Mut!

Fliegt der Schnee mir in's Gesicht,
Schüttl' ich ihn herunter.
Wenn mein Herz im Busen spricht,
Sing' ich hell und munter.

Höre nicht, was es mir sagt,
Habe keine Ohren,
Fühle nicht, was es mir klagt,
Klagen ist für Toren.

Lustig in die Welt hinein
Gegen Wind und Wetter!
Will kein Gott auf Erden sein,
Sind wir selber Götter.

Die Nebensonnen

Drei Sonnen sah ich am Himmel stehn,
Hab' lang' und fest sie angesehen;
Und sie auch standen da so stier,
Als wollten sie nicht weg von mir.

Ach, meine Sonnen seid ihr nicht!
Schaut Andern doch in's Angesicht!
Ja, neulich hatt' ich auch wohl drei:
Nun sind hinab die besten zwei.

Ging' nur die dritt' erst hinterdrein!
Im Dunkeln wird mir wohler sein.

L'hostal

M'ha dut a un cementiri,
avui, el meu camí.
Aquí m'hi quedaria,
m'he dit a mi mateix.

Oh fúnebres corones,
l'anunci deveu ser
que els caminants invita
a entrar en el fresc hostal.

Són totes ocupades
les cambres d'aquest lloc?
M'esfondra la fatiga,
ferit d'un cop mortal.

Oh hostal sense clemència,
per què em rebutges, doncs?
Anem més lluny encara,
més lluny, bastó fidel.

Coratge

Quan la neu em vola al front,
amb la mà l'espolso.
Si em mormola el cor al pit,
canto amb joia i força.

Jo no sento allò que em diu,
que no hi paro orella,
ni sé res dels seus laments,
que el lament fa ximple.

Gaiament anem pel món,
contra vent i tràngol!
Si a la terra no hi ha Déu,
serem déus nosaltres!

Els sols fantasma

Tres sols vaig veure al mig del cel,
i vaig guaitar-los molt atent;
i ells hi semblaven aturats
com si volguessin restar amb mi.

Ai las, no sou, però, els meus sols!
Gireu a un altre el vostre esguard!
Tenia, sí, tres sols, fa poc;
ja els dos millors s'han post del tot.

Si aquest darrer els poguéis seguir!
Més bé estaria en la foscor.

TEXTOS

Der Leiermann

Drüben hinter'm Dorfe
Steht ein Leiermann,
Und mit starren Fingern
Dreht er was er kann.

Barfuß auf dem Eise
Wankt er hin und her;
Und sein kleiner Teller
Bleibt ihm immer leer.

Keiner mag ihn hören,
Keiner sieht ihn an;
Und die Hunde knurren
Um den alten Mann.

Und er läßt es gehen
Alles, wie es will,
Dreht, und seine Leier
Steht ihm nimmer still.

Wunderlicher Alter,
Soll ich mit dir gehn?
Willst zu meinen Liedern
Deine Leier drehn?

El músic errant

Fora de la vila
hi ha un músic errant
que amb dits insensibles
va encara sonant.

Pertot fa tentines,
descalç sobre el glaç,
però la bacina
no s'emplena pas.

Ningú no l'escolta
ni el mira un sol cop;
i els gossos l'aborden
en veure'l a prop.

Ell no s'hi amoïna
i deixa fer, rai!
Ell sona que sona,
no s'atura mai.

Bon vell de rondalla,
faré amb tu el camí?
Quan canti els meus versos,
sonaràs per mi?

Versions en català de Miquel Desclot, poeta

La Schubertiada a Vilabertran agraeix a Miquel Desclot la cessió de les seves versions dels poemes de Müller per a aquest concert.

#taldiacomavui de 2015 debutava a la Schubertiada una figura emergent del nostre panorama musical, el pianista Ignasi Cambra, interpretant obres de Schubert, Chopin i Beethoven

SCHUBERTIADE 2018

SCHWARZENBERG

*del 23 de juny a l'1 de juliol
del 25 d'agost al 2 de setembre*

HOHENEMS

*del 22 al 25 de març / del 28 d'abril al 5 de maig
del 12 al 15 de juliol / del 3 al 9 d'octubre*

Recitals de lied Piotr Beczala, Daniel Behle, Ian Bostridge, Pavol Breslik, Camerata Musica Limburg, Rafael Fingerlos, Thomas Hampson, Günther Groissböck, Anja Harteros, Soile Isokoski, Christiane Karg, Julia Kleiter, Elisabeth Kulman, Christina Landshamer, Martin Mitternutzner, Anne Sofie von Otter, Mauro Peter, Marlis Petersen, Christoph Prégardien, Julian Prégardien, Sophie Rennert, Anna Lucia Richter, André Schuen **Concerts de cambra** Apollon Musagète Quartett, Armida Quartett, Artemis Quartett, Belcea Quartet, Elias String Quartet, Hagen Quartett, Jerusalem Quartet, Mandelring Quartett, Minetti Quartett, Modigliani Quartett, Pavel Haas Quartett, Philharmonia Schrammeln, Quatuor Diotima, Quatuor Ebène, Schumann Quartett, Nicholas Angelich, Kit Armstrong, Gilbert Audin, Avi Avital, Alexander Bedenko, Lise Berthaud, Andrej Bielow, Adrian Brendel, Bence Bogányi, Gvantsa Buniatishvili, Khatia Buniatishvili, Renaud Capuçon, Gérard Caussé, Guillaume Chilleme, Stefan Dohr, Yann Dubost, Isang Enders, Valentin Erben, Tobias Feldmann, Ning Feng, Liza Ferschtman, Julia Fischer, David Fray, Martin Fröst, Marie-Elisabeth Hecker, Martin Helmchen, Gary Hoffman, Danjulo Ishizaka, Volker Jacobsen, Sharon Kam, Felix Klieser, Georgy Kovalev, Harriet Krijgh, Adrien La Marca, Gabriel Le Magadure, Sibylle Mahni, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Uxia Martínez Botana, Aleksandar Madžar, Matthew McDonald, Paul Meyer, Sabine Meyer, Pascal Moragues, Edgar Moreau, Nils Mönkemeyer, Daniel Müller-Schott, Aaron Pilsan, Roland Pöntinen, Lizi Ramishvili, Lara Ruiz Ferreres, Lahav Shani, Nabil Shehata, Ksenija Sidorova, Baiba Skride, Lauma Skride, Antoine Tamestit, Kian Soltani, Carolin Widmann, Jörg Widmann **Recitals de piano** Kit Armstrong, Khatia Buniatishvili, Shani Diluka, Till Fellner, David Fray, Marc-André Hamelin, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Francesco Piemontesi, Sir Andrés Schiff **Concerts amb orquestra** Cappella Andrea Barca, Sir Andrés Schiff, L'Orfeo Barockorchester, Michi Gaigg **Recital de poesia i música** Hans Sigl i Helmut Deutsch **Conferències / Converses sobre música** Alfred Brendel, Peter Gülke **Classes magistrals** Thomas Hampson, Wolfram Rieger

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P.O.Box 100, A-6845 Hohenems/Austria, Tel +43/(0)5576/72091
Fax +43/(0)5576/75450, E-Mail: info@schubertiade.at, www.schubertiade.at

Cicle a la Filmoteca: "Franz Schubert al cinema: 2a edició"

L'any passat, tot just acabada la Schubertiada a Vilabertran, vam continuar escoltant la música de Schubert a la Filmoteca de Catalunya. El cicle "Franz Schubert al cinema" va programar cinc pel·lícules que, bé com a part de la trama, bé com a part de la banda sonora, tenien el músic com a protagonista. La Filmoteca ha programat per enguany un segon cicle al voltant de la figura de Schubert amb les següents pel·lícules:

E la nave va (1983, F. Fellini)	5/09 (17:00 h) i 9/09 (19:30 h)
The Hunger (1983, Tony Scott)	7/09 (17:00 h) i 9/09 (22:00 h)
La belle meunière (1949, M. Pagnol)	6/09 (17:00 h) i 8/09 (21:30 h)

AGRAÏMENTS

Amb l'ajut de

Amb la col·laboració de

Mitjans col·laboradors

Partners internacionals

SCHUBERTÍADA VILABERTRAN 25 ANYS

www.schubertiadavilabertran.cat

Amb el suport de _____

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTRUMENTOS PARA EL COMERCIO

Ajuntament de Figueres
Alt Empordà

Diputació de Girona

Ajuntament de Vilabertran

Patrocinador principal _____

B Sabadell
Fundació

Organitza _____

Amb el patrocini de _____

abertis

Damm
Fundació

**JOVENTUTS
MUSICALS
DE FIGUERES**